ਐੱਮ/ਐੱਸ. ਡੀ. ਜੇ. ਮਲਪਾਨੀ

ਵੀ.

ਕੇਂਦਰੀ ਐਕਸਾਈਜ਼ ਕਮਿਸ਼ਨ, ਨਾਸਿਕ

(2005 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 5282)

ਅਪ੍ਰੈਲ 09,2019

[ਐੱਸ. ਏ. ਬੋਬਡੇ, ਦੀਪਾਕ ਗੁਪ੍ਤਾ ਅਤੇ ਵਾਈਨ ਸਰਨ, ਜੇ. ਜੇ.]

ਕੇਂਦਰੀ ਆਬਕਾਰੀ ਐਕਟ, 1944: ਧਾਰਾ 4-ਨਿਰਧਾਰਤ ਮੁੱਲ-ਧਰਮਦਾ, ਇੱਕ ਦਾਨੀ ਦਾਨ-ਨਿਰਧਾਰਤ ਮੁੱਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ-ਆਯੋਜਿਤਃ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਮਾਲ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਕੀਮਤ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਧਰਮਦਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹਾ ਭੁਗਤਾਨ ਮਾਲ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ-ਅਜਿਹਾ ਭੁਗਤਾਨ ਦਾਨ ਲਈ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਕਰੇਤਾ ਦੁਆਰਾ ਭਰੋਸੇ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ-ਜੇ ਅਜਿਹੀ ਰਕਮ ਦਾਨ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਦੀ ਆਮਦਨ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਮਾਲ ਦੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਮੁੱਲ ਜਾਂ ਮੁਲਾਂਕਣ ਯੋਗ ਮੁੱਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ-ਤੁਰੰਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਇਕੱਠੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਧਰਮਦਾ ਖਰੀਦਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇੱਕ ਵਿਕਲਪਿਕ ਭੁਗਤਾਨ ਸੀ-ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਨੂੰ ਮਾਲ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਮੁੱਲ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਗੁੱਡਜ਼ ਐਕਟ, 1930-ਕੇਂਦਰੀ ਆਬਕਾਰੀ ਮੁੱਲਾਂਕਣ (ਮੁੱਲ ਅਤੇ ਐਕਸਿਸੇਬਲ ਵਸਤਾਂ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਣ), ਨਿਯਮ 2000 - ਆਰ. 6.

ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ

ਰੱਖਿਆਃ 1.1 ਇਸ ਗੱਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਵਿਕਰੀ ਮੁੱਲ ਦੇ ਨਾਲ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਧਰਮਦਾ ਲਈ ਭੁਗਤਾਨ ਖਰੀਦਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਵੈ-ਇੱਛਾ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਰਸੀਦ ਮਿਲਣ 'ਤੇ ਦਾਨ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਚਾਰਟਰਡ ਅਕਾਊਂਟੈਂਟ ਦੁਆਰਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਸਨ ਜੋ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਸਨ ਕਿ ਧਰਮਦਾ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕਾਰਨ ਦੱਸੋ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੌਰਾਨ ਇੱਕ ਟਰੱਸਟ ਨੂੰ ਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। [ਪੈਰਾ 9] [930-ਈ]

1.2 ਵਿਕਰੀ ਅਤੇ ਖਰੀਦ ਨੂੰ ਸੈਕਸ਼ਨ 2 (ਐਚ) ਦੁਆਰਾ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਭੁਗਤਾਨ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕੀਮਤੀ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਮਾਲ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦਾ ਕੋਈ ਤਬਾਦਲਾ। ਮਾਲ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਐਕਟ, 1930 ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਇੱਕ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੇਤਾ ਮਾਲ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਖਰੀਦਦਾਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਜਾਂ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਤੰਬਾਕੂ ਚਬਾਉਣ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਸੀ। [ਪੈਰਾ 12] [931-ਸੀ]

2.1 ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਮਾਲ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੁੱਲ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਐਕਸਾਈਜ਼ ਡਿਊਟੀ ਵਸੂਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਮਾਲ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਕੀਮਤ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਇੱਕੋ-ਇੱਕ ਵਿਚਾਰ ਹੈ, ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੇ ਮੁੱਲ ਉੱਤੇ ਡਿਊਟੀ ਲਗਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਵਾਧੂ ਵਿਚਾਰ, ਜੇ ਕੋਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਉੱਤੇ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਡਿਊਟੀ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। “ਟ੍ਰਾਂਜੈਕਸ਼ਨ ਵੈਲਯੂ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 (3) (ਡੀ) ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ "ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਮਾਲ ਲਈ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਕੀਮਤ, ਜਦੋਂ ਵੇਚਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੀਮਤ ਵਜੋਂ ਚਾਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਕੋਈ ਵੀ ਰਕਮ

ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਖਰੀਦਦਾਰ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਨੂੰ ਜਾਂ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਅਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। , ਪਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਐਕਸਾਈਜ਼, ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਅਤੇ ਹੋਰ ਟੈਕਸਾਂ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹਨ, ਦੀ ਡਿਊਟੀ ਦੀ ਰਕਮ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੋ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਾਂ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਉੱਤੇ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 13] [931-ਡੀ; 932-ਏ-ਬੀ]

2.2 ਵਸਤਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਐਕਸਾਈਜ਼ ਡਿਊਟੀ ਵਸੂਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਕੀਮਤ 'ਲੈਣ-ਦੇਣ ਮੁੱਲ' ਉੱਤੇ ਵਿਕਰੀ ਦਾ ਇੱਕੋ-ਇੱਕ ਵਿਚਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ``ਲੈਣ-ਦੇਣ ਮੁੱਲ' ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਮਾਲ ਲਈ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਕੀਮਤ ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਵਾਧੂ ਰਕਮ ਜੋ ਖਰੀਦਦਾਰ ਸੈਕਸ਼ਨ 4 (3) (ਡੀ) ਦੁਆਰਾ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਰਦਾਤਿਆਂ ਜਾਂ ਉਸ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਅਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ। ਕੇਂਦਰੀ ਆਬਕਾਰੀ ਮੁੱਲਾਂਕਣ (ਮੁੱਲ ਅਤੇ ਐਕਸਿਸੇਬਲ ਵਸਤਾਂ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਣ), ਨਿਯਮ 2000 ਦੇ ਨਿਯਮ 6 ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਦਾ ਮੁੱਲ ਖਰੀਦਦਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸਿੱਧੇ ਜਾਂ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਕਰਦਾਤਿਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੇ ਮੁੱਲ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਦੀ ਮੁਦਰਾ ਮੁੱਲ ਦੀ ਰਕਮ ਮੰਨੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, "ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਮਾਲ ਲਈ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੀਮਤ", ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਮਾਲ ਵਿੱਚ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਲਈ ਵਿਚਾਰ ਵਜੋਂ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੀਮਤ ਉੱਤੇ ਟੈਕਸ ਲਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਟੈਸਟ ਕਿ ਕੀ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਰਕਮ ਕੀਮਤ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਨੂੰ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਮੁੱਲ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕੇ, ਸਿਰਫ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਪੈਸੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਮਾਲ ਲਈ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਮਾਲ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵਾਧੂ ਵਿਚਾਰ ਉੱਤੇ ਪੈਸੇ ਦਾ ਮੁੱਲ।

ਮਾਲ ਲਈ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੋਈ ਵੀ ਰਕਮ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦਾ ਮੁੱਲ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦੀ। [ਪੈਰਾ 14] [932-ਸੀ-ਡੀ; 933-ਏ-ਬੀ]

ਗਾਰਨਰਜ਼ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ ਆਫ਼ ਲੀਗਲ ਯੂਜ਼, ਤੀਜਾ ਸੰਸਕਰਣ – ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

2.3 ਕੀਮਤੀ ਵਿਚਾਰ ਸ਼ਬਦ ਇੱਕ ਕਾਰਜ, ਸਹਿਣਸ਼ੀਲਤਾ ਜਾਂ ਵਾਅਦਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਆਰਥਿਕ ਮੁੱਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਤੁਰੰਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਫ ਏ ਦੇ ਵਾਅਦੇ ਲਈ ਪੈਸੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਮਾਲ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਕਰਨਾ ਆਬਕਾਰੀ ਐਕਟ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕੀਮਤੀ ਵਿਚਾਰ ਸੀ। ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦਾ ਮੁੱਲ ਮਾਲ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਸੀ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰ ਮਾਲ ਲਈ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤੀ ਕੀਮਤ ਜਾਂ ਮੁੱਲ ਸੀ। ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦਾ ਮੁੱਲ ਉਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਮਾਲ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਰਕਮ ਦੇ ਚਰਿੱਤਰ ਨੂੰ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜੇਕਰ ਵਿਕਰੀ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਮਾਲ ਦੀ ਕੀਮਤ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕੋਈ ਰਕਮ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਮੁੱਲ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦੀ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਵੀ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਭੁਗਤਾਨ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਭਾਵ ਮਾਲ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਲਈ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੇ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਭੁਗਤਾਨ ਨੂੰ ਮਾਲ ਲਈ ਵਿਚਾਰ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। [ਪੈਰਾ 14] [933-ਸੀ-ਈ]

3. ਧਰਮਦਾ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦਾਨ ਜਾਂ ਦਾਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਵਜੋਂ ਜਾਣੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ ਵਪਾਰਕ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਤੋਂ ਵੱਖਰੀ ਹੈ। ਤਤਕਾਲ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਰਮਦਾ ਦੀ ਰਸੀਦ ਸਵੈਇੱਛੁਕ ਸੀ, ਦਾਨ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਧਰਮਦਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਭੁਗਤਾਨ ਸਵੈਇੱਛੁਕ ਪਾਇਆ

ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਨਾਲ ਰਸੀਦਾਂ ਦੇ ਅਸਲ ਚਰਿੱਤਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਪਵੇਗਾ ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਖਰੀਦਦਾਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਮਾਲ ਖਰੀਦਿਆ ਸੀ। ਮਾਲ ਦੀ ਖਰੀਦ ਇੱਕ ਮੌਕਾ ਹੈ ਅਤੇ ਗਾਹਕ ਦੁਆਰਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਧਰਮਦਾ ਲਈ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। [ਪਾਰਸ 15,18] [933-ਐੱਫ; 935-ਸੀ ਡੀ]

ਆਮਦਨ ਕਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ (ਕੇਂਦਰੀ) ਦਿੱਲੀ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਬਨਾਮ ਬਿਜਲੀ ਕਾਟਨ ਮਿੱਲਜ਼ (ਪੀ) ਲਿਮਟਿਡ ਹਾਥਰਸ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਲੀਗੜ੍ਹ (1979) 1 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 496: [1979] 2 ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 241-'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੈ।

ਟਾਟਾ ਆਇਰਨ ਐਂਡ ਸਟੀਲ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਕੇਂਦਰੀ ਆਬਕਾਰੀ ਦੇ ਕੁਲੈਕਟਰ, ਜਮਸ਼ੇਦਪੁਰ 2002 (146) ਈ.ਐਲ.ਟੀ. 3 (ਐੱਸ.ਸੀ.) - ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ

ਕੁਲੈਕਟਰ ਬਨਾਮ ਪੰਚਮੁਖੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਵਰਕਸ 2003 (158) ਈ.ਐਲ.ਟੀ. 550 (ਐੱਸ.ਸੀ.) - ਚੰਗਾ ਕਾਨੂੰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ

ਠਾਕੁਰ ਦਾਸ ਸ਼ਿਆਮ ਸੁੰਦਰ ਬਨਾਮ ਵਧੀਕ ਸੀ. ਆਈ. ਟੀ. 93 ਆਈ. ਟੀ. ਆਰ. 27; ਸੀ. ਆਈ. ਟੀ., ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ, ਕਲਕੱਤਾ ਬਨਾਮ ਟੋਲੀਗੰਜ ਕਲੱਬ ਲਿਮਟਿਡ,

ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਵਿਲਸਨ ਦੀ ਗਲੋਸਰੀ ਅਤੇ ਮੋਲਸਵਰਥ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ; ਸਾਲਮੰਡ ਆਨ ਜੂਰੀਸਪ੍ਰੂਡੈਂਸ ਟਵੈਲਥ ਐਡੀਸ਼ਨ ਪੀ. 15 – ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ

<u>ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ</u>

2003 (158) ਈ. ਐੱਲ. ਟੀ. 550 (ਐੱਸ. ਸੀ.) ਨਾ ਚੰਗਾ ਕਾਨੂੰਨ ਪੈਰਾ 5

2002 (146) ਈ. ਐੱਲ. ਟੀ. 3 (ਐੱਸ. ਸੀ.)	ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਾ ਕਰਨ ਯੋਗ	ਪੈਰਾ 6
[1979] 2 ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 241	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।	ਪੈਰਾ 7
93 ਆਈਟੀਆਰ 27	ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	ਪੈਰਾ 16
[1977] 3 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 225	ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	ਪੈਰਾ 17

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲਾਃ ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ No.5282 2005

ਕਸਟਮਜ਼, ਐਕਸਾਈਜ਼ ਅਤੇ ਸਰਵਿਸ ਟੈਕਸ ਅਪੀਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੰਬਰ ਏ/167/ਡਬਲਯੂ.ਜ਼ੈਡ.ਬੀ./2005/C-1 ਮਿਤੀ 06.01.2005 ਤੋਂ, ਮੁੰਬਈ ਵਿਖੇ ਪੱਛਮੀ ਖੇਤਰੀ ਬੈਂਚ ਨੇ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ ਈ/2437/2003

ਕੇ. ਰਾਧਾਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ, ਐਸ. ਕੇ. ਬਗਰੀਆ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡ. , ਆਲੋਕ ਯਾਦਵ, ਏ.ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰਵੀਨ ਕੁਮਾਰ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਨਿਸ਼ਾ ਬਾਗਚੀ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅਰੁਣਾ ਗੁਪਤਾ, ਬੀ. ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਪ੍ਰਸਾਦ, ਯੂ. ਏ. ਰਾਣਾ, ਹਿਮਾਂਸ਼ੂ ਮਹਿਤਾ (ਮੈਸਰਜ਼ ਗਗਰਟ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ ਲਈ), ਵਕੀਲ। ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਲਈ.

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ

ਐੱਸ. ਏ. ਬੋਬਡੇ, ਜੇ. 1. ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਅਸੈਸੀ ਕੇਂਦਰੀ ਆਬਕਾਰੀ ਐਕਟ, 1944 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ "ਐਕਟ" ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੇ ਚੈਪਟਰ 24 ਅਧੀਨ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਮਾਲ ਵੇਚਦੇ ਸਮੇਂ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਅਸੈਸੀ ਨੇ ਗ੍ਰਾਹਕਾਂ ਤੋਂ ਮਾਲ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਧਰਮਦਾ, ਇੱਕ ਦਾਨੀ ਦਾਨ ਲਈ ਚਲਾਨ ਲਏ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਧਰਮਦਾ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਗਾਹਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਵੈ-ਇੱਛਾ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਦਾਨ ਲਈ ਸੀ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਦਾ ਸਿਹਰਾ ਦਾਨ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

2. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕੇਂਦਰੀ ਆਬਕਾਰੀ, ਨਾਸਿਕ ਦੇ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਨੇ ਕਾਰਨ ਦੱਸੋ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਧਰਮਦਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਡਿਊਟੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ, ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਇਹ ਨਿਰਮਿਤ ਵਸਤਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਯੋਗ ਮੁੱਲ ਦੀ ਗਣਨਾ ਲਈ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

3. ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ, ਨਿਰਣਾਇਕ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਧਰਮਦਾ ਹਿੱਸਾ ਵਪਾਰਕ ਰਸੀਦਾਂ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮੁੱਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਐਕਸਾਈਜ਼ ਡਿਊਟੀ ਅਤੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ।

4. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕੇਂਦਰੀ ਆਬਕਾਰੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਔਰੰਗਾਬਾਦ ਦੁਆਰਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਹੋਰ ਕਾਰਨ ਦੱਸੋ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕਾਰਨ ਦੱਸਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 173ਕਿਊ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜੁਰਮਾਨਾ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 11ਏਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਆਜ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਮਿਤੀ 1 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਰਾਹੀਂ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਕਿ ਧਰਮਦਾ ਨੂੰ ਵਪਾਰਕ ਰਸੀਦਾਂ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਇਹ ਮੁਲਾਂਕਣ ਯੋਗ ਮੁੱਲ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਧਰਮਦਾ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਉੱਤੇ ਕੋਈ ਡਿਊਟੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ।

5. ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਾਲ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਕਮਿਸ਼ਨਰ (ਅਪੀਲ) ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਧਰਮਦਾ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮੁੱਲ ਦੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ

ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਮਾਲ ਦੀ ਕੀਮਤ ਅਤੇ ਧਰਮਦਾ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਕੇਂਦਰੀ ਆਬਕਾਰੀ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਟੈਕਸ ਅਪੀਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ (ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ "ਸੀ. ਈ. ਐੱਸ. ਟੀ. ਏ. ਟੀ".) ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ, ਮਿਤੀ 1 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਡਿਊਟੀ ਦੀ ਰਕਮ ਦੀ ਮੁੜ ਗਣਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ। ਸੀ. ਈ. ਐੱਸ. ਟੀ. ਏ. ਟੀ. ਨੇ ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਧਰਮਦਾ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੇ ਮੁੱਲ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸੀ. ਈ. ਐੱਸ. ਟੀ. ਏ. ਟੀ. ਨੇ ਕੁਲੈਕਟਰ ਬਨਾਮ ਪੰਚਮੁਖੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਵਰਕਸ 1 ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਕਰਦਾਤਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਚਾਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਧਰਮਦਾ ਨੂੰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਯੋਗ ਮੁੱਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

6. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਅੱਗੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਪੰਚਮੁਖੀ (ਉੱਪਰ) ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਟਾਟਾ ਆਇਰਨ ਐਂਡ ਸਟੀਲ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਟਾਟਾ ਆਇਰਨ ਐਂਡ ਸਟੀਲ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕੇਂਦਰੀ ਆਬਕਾਰੀ ਕੁਲੈਕਟਰ, ਜਮਸ਼ੇਦਪੁਰ 2 ਜੋ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਬਿਲਕੁਲ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਟਾਟਾ ਆਇਰਨ ਐਂਡ ਸਟੀਲ ਕੇਸ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਮਾਮਲਾ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਸਟੀਲ ਪਲਾਂਟਾਂ ਨੇ ਆਇਰਨ ਐਂਡ ਸਟੀਲ (ਕੰਟਰੋਲ) ਆਰਡਰ, 1956 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਇਸ਼ਾਰੇ 'ਤੇ ਐਕਸ-ਵਰਕਸ ਕੀਮਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਰਚਾਰਜ ਜੋੜਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਸਰਚਾਰਜ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀਆਂ ਗਈਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਸਟੀਲ ਵਿਕਾਸ ਫੰਡ ਲਈ ਪੈਸਾ

ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਸਰਚਾਰਜ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਵਰਤਣ ਅਤੇ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੇ ਗਏ ਖਰਚੇ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਵਾਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਸਰਚਾਰਜ ਇੱਕ ਚਾਰਜ ਹੈ ਜੋ ਗਾਹਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਸੀ, ਇਸ ਨੂੰ ਕੀਮਤ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਭਾਵ ਮੁਲਾਂਕਣ ਯੋਗ ਮੁੱਲ।

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਸਰਚਾਰਜ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਮਤ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਵਿਵਾਦ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਪੰਚਮੁਖੀ (ਉੱਪਰ) ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਜੋ ਸਿਰਫ਼ ਟਾਟਾ ਆਇਰਨ ਐਂਡ ਸਟੀਲ (ਉੱਪਰ) ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਾ ਸੀ, ਇਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਲਈ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਧਰਮਦਾ ਦਾਨੀ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਦਾਨ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਯੋਗ ਮੁੱਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

7. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਆਮਦਨ ਕਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ (ਕੇਂਦਰੀ) ਦਿੱਲੀ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਬਨਾਮ ਬਿਜਲੀ ਕਾਟਨ ਮਿੱਲਜ਼ (ਪੀ) ਲਿਮਟਿਡ, ਹਾਥਰਸ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਲੀਗੜ੍ਹ 3 ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਧਰਮਦਾ ਲਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਅਤੇ ਦਾਨੀ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਕਰਦਾਤਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਨੂੰ ਦਾਨੀ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਖਰਚ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਰਸੀਦਾਂ ਨੂੰ ਕਰਦਾਤਿਆਂ ਦੀ ਆਮਦਨ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।

8. ਉਪਰੋਕਤ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਮਿਤੀ 1 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਰਾਹੀਂ ਹੇਠ ਦਿੱਤੇ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਇਸ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਹੈਃ

ਕੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਇਕੱਠੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਧਰਮਦਾ ਜੋ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖਰੀਦਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇੱਕ ਵਿਕਲਪਿਕ ਅਦਾਇਗੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਮਾਲ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੇ ਮੁੱਲ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

9. ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਤੱਥ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਨੋਟ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਵਿਕਰੀ ਮੁੱਲ ਦੇ ਨਾਲ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਧਰਮਦਾ ਲਈ ਭੁਗਤਾਨ ਖਰੀਦਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਵੈ-ਇੱਛਾ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਰਸੀਦ ਮਿਲਣ 'ਤੇ ਦਾਨ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇੱਥੇ ਕੋਈ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸਵੈਇੱਛੁਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਚਾਰਟਰਡ ਅਕਾਊਂਟੈਂਟ ਦੁਆਰਾ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਹਨ ਜੋ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਧਰਮਦਾ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕਾਰਨ ਦੱਸੋ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੌਰਾਨ ਇੱਕ ਟਰੱਸਟ ਨੂੰ ਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

10. ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇੱਕ ਨਿਰਮਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਧਰਮਦਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਅਤੇ ਦਾਨੀ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਨਿਰਮਿਤ ਵਸਤਾਂ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਯੋਗ ਮੁੱਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ; ਵਿਕਰੇਤਾ ਨੇ ਸਿਰਫ ਖਰੀਦਦਾਰ ਅਤੇ ਦਾਨ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਸੰਚਾਰਕ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ।

11. ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ, ਭਾਵ ਕੀ ਵੇਚਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੀਮਤ ਅਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਯੋਗ ਮੁੱਲ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੇ ਮੁੱਲ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛ-ਗਿੱਛ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਕੀ ਵੇਚਿਆ ਗਿਆ ਸੀ

12 ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਗਾਹਕਾਂ ਨੂੰ ਚਬਾਉਣ ਵਾਲੇ ਤੰਬਾਕੂ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਅਤੇ ਵਿਕਰੀ ਕੀਤੀ। ਗ੍ਰਾਹਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਸਤਾਂ ਲਈ 'ਵਿਚਾਰ' ਵਜੋਂ ਇੱਕ ਕੀਮਤ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਭਾਵ ਮਾਲ ਦੀ ਸੰਪਤੀ ਦਾ ਗ੍ਰਾਹਕਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਦਲਾ। ਇਹ ਚਲਾਨ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਮੁਲਾਂਕਣਯੋਗ ਮੁੱਲ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ 'ਟ੍ਰਾਂਜੈਕਸ਼ਨ ਮੁੱਲ'

ਅਨੁਮਾਨਤ ਮੁੱਲ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ' ਪਰਿਵਰਤਨ ਮੁੱਲ ' ਵਿਕਰੀ ਅਤੇ ਖਰੀਦ ਨੂੰ ਸੈਕਸ਼ਨ 2 (ਐਚ) ਦੁਆਰਾ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਭੁਗਤਾਨ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕੀਮਤੀ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਮਾਲ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦਾ ਕੋਈ ਤਬਾਦਲਾ। ਮਾਲ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਐਕਟ, 1930 ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਇੱਕ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੇਤਾ ਧਾਰਾ 4 4 ਦੇ ਤਹਿਤ ਖਰੀਦਦਾਰ ਨੂੰ ਮਾਲ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਇੱਕ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਜਾਂ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਤੰਬਾਕੂ ਚਬਾਉਣ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਸੀ।

13. ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਮਾਲ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੁੱਲ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਐਕਸਾਈਜ਼ ਡਿਊਟੀ ਵਸੂਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਮਾਲ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਕੀਮਤ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਇੱਕੋ-ਇੱਕ ਵਿਚਾਰ ਹੈ, ਸੈਕਸ਼ਨ 4 5 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੇ ਮੁੱਲ ਉੱਤੇ ਡਿਊਟੀ ਲਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਵਾਧੂ ਵਿਚਾਰ ਜੇ ਕੋਈ ਵੀ ਹੈ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਰਾਹੀਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਉੱਤੇ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਡਿਊਟੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ।

“ਟ੍ਰਾਂਜੈਕਸ਼ਨ ਵੈਲਯੂ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 (3) (ਡੀ) ਦੁਆਰਾ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ "ਮਾਲ ਲਈ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਕੀਮਤ, ਜਦੋਂ ਵੇਚਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੀਮਤ ਵਜੋਂ ਚਾਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਕੋਈ ਵੀ

ਰਕਮ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਖਰੀਦਦਾਰ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਨੂੰ ਜਾਂ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਅਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। , ਪਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਐਕਸਾਈਜ਼, ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਅਤੇ ਹੋਰ ਟੈਕਸਾਂ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹਨ, ਦੀ ਡਿਊਟੀ ਦੀ ਰਕਮ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੋ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਾਂ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਉੱਤੇ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਹੈ।

14. ਵਸਤਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਐਕਸਾਈਜ਼ ਡਿਊਟੀ ਵਸੂਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਕੀਮਤ 'ਲੈਣ-ਦੇਣ ਮੁੱਲ' ਉੱਤੇ ਵਿਕਰੀ ਦਾ ਇੱਕੋ-ਇੱਕ ਵਿਚਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ‘'ਲੈਣ-ਦੇਣ ਮੁੱਲ' ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਮਾਲ ਲਈ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਕੀਮਤ ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਵਾਧੂ ਰਕਮ ਜੋ ਖਰੀਦਦਾਰ ਸੈਕਸ਼ਨ 4 (3) (ਡੀ) ਦੁਆਰਾ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਰਦਾਤਿਆਂ ਜਾਂ ਉਸ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਅਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ। ਕੇਂਦਰੀ ਆਬਕਾਰੀ ਮੁੱਲਾਂਕਣ (ਮੁੱਲ ਅਤੇ ਕੱਢੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਣ), ਨਿਯਮ 2000 6 ਦੇ ਨਿਯਮ 6 ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਦੀ ਕੀਮਤ ਨੂੰ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਮੁੱਲ ਅਤੇ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਮੁਦਰਾ ਮੁੱਲ ਦੀ ਰਕਮ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਖਰੀਦਦਾਰ ਤੋਂ ਮੁੱਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਤੱਕ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, "ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਮਾਲ ਲਈ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੀਮਤ", ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਮਾਲ ਵਿੱਚ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਲਈ ਵਿਚਾਰ ਵਜੋਂ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੀਮਤ ਉੱਤੇ ਟੈਕਸ ਲਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਟੈਸਟ ਕਿ ਕੀ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਰਕਮ ਕੀਮਤ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਨੂੰ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਮੁੱਲ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕੇ, ਸਿਰਫ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਪੈਸੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਮਾਲ ਲਈ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਮਾਲ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵਾਧੂ ਵਿਚਾਰ ਉੱਤੇ ਪੈਸੇ ਦਾ ਮੁੱਲ। ਮਾਲ ਲਈ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੋਈ ਵੀ ਰਕਮ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦਾ ਮੁੱਲ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦੀ।

''ਵਿਚਾਰ' ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ, ਗਾਰਨਰ ਦੀ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ ਆਫ਼ ਲੀਗਲ ਯੂਸੇਜ, ਤੀਜਾ ਸੰਸਕਰਣਃ 'ਉਹ ਕਾਰਜ, ਸਹਿਣਸ਼ੀਲਤਾ ਜਾਂ ਵਾਅਦਾ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਇੱਕ ਧਿਰ ਦੂਜੇ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਨਿਭਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਕੀਮਤੀ ਵਿਚਾਰ ਸ਼ਬਦ ਇੱਕ ਕਾਰਜ, ਸਹਿਣਸ਼ੀਲਤਾ ਜਾਂ ਵਾਅਦਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਆਰਥਿਕ ਮੁੱਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਫ ਮਾਲ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਦੇ ਵਾਅਦੇ ਲਈ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਪੈਸਾ ਹੀ ਆਬਕਾਰੀ ਐਕਟ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕੀਮਤੀ ਵਿਚਾਰ ਸੀ। ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦਾ ਮੁੱਲ ਮਾਲ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਸੀ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰ ਮਾਲ ਲਈ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤੀ ਕੀਮਤ ਜਾਂ ਮੁੱਲ ਸੀ। ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦਾ ਮੁੱਲ ਉਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਮਾਲ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਰਕਮ ਦੇ ਚਰਿੱਤਰ ਨੂੰ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜੇਕਰ ਵਿਕਰੀ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਮਾਲ ਦੀ ਕੀਮਤ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕੋਈ ਰਕਮ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਮੁੱਲ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦੀ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਵੀ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਭੁਗਤਾਨ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਭਾਵ ਮਾਲ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਲਈ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੇ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਭੁਗਤਾਨ ਨੂੰ ਮਾਲ ਲਈ ਵਿਚਾਰ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਧਰਮਾਦਾ

15. ਇਹ ਸਾਨੂੰ "ਧਰਮਦਾ" ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵੱਲ ਲੈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਮਾਲ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਕੀਮਤ ਦੇ ਨਾਲ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਧਰਮਦਾ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦਾਨ ਜਾਂ ਦਾਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਵਜੋਂ ਜਾਣੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ ਵਪਾਰਕ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਤੋਂ ਵੱਖਰੀ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਬਿਜਲੀ ਕਪਾਹ ਮਿੱਲਾਂ (ਉੱਪਰ) ਵਿੱਚ ਧਰਮਦਾ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਚਰਿੱਤਰ ਉੱਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ।

ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਆਮਦਨ ਕਰ ਕਾਨੂੰਨ ਤਹਿਤ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਸੀ। ਮੁੱਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਨੂੰ ਧਾਗੇ ਅਤੇ ਕਪਾਹ ਦੀਆਂ ਗੱਠਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਉੱਤੇ ਆਪਣੇ ਗਾਹਕਾਂ ਤੋਂ ਧਰਮਦਾ ਦੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਕੁੱਝ ਰਕਮ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਇਹ ਦਰ ਦਸ ਪੌਂਡ ਧਾਗੇ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਬੰਡਲ ਇੱਕ ਅੰਨਾ ਅਤੇ ਕਪਾਹ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀ ਗੰਢ ਦੋ ਅੰਨੇ ਸੀ। ਧਰਮਦਾ ਦੀਆਂ ਰਸੀਦਾਂ ਵਪਾਰਕ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਸਨ ਪਰ ਕਰਦਾਤੀ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਖਾਤਾ ਰੱਖਦਾ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਧਰਮਦਾ ਖਾਤਾ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਰਦਾਤਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਰਕਮ ਨੂੰ ਚੈਰਿਟੇਬਲ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਟਰੱਸਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।

16. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਧਰਮਦਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਰਕਮ ਕਦੇ ਵੀ ਕਰਦਾਤਿ ਦੀ ਆਮਦਨ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਕਰਦਾਤਿ ਸਿਰਫ਼ ਦਾਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਰਕਮ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਮਾਧਿਅਮ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਰਕਮਾਂ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਵਪਾਰਕ ਰਸੀਦਾਂ ਜਾਂ ਵਿਕਰੀ ਮੁੱਲ ਉੱਤੇ ਸਰਚਾਰਜ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਜੋ ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਕਦੇ ਵੀ ਵਪਾਰਕ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਿਸੇ ਸਾਲ ਦੇ ਲਾਭ ਅਤੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸਨ।

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਉੱਤੇ ਬਹੁਤ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਵਿਲਸਨ ਦੀ ਗਲੈਸਰੀ ਅਤੇ ਮੋਲਸਵਰਥ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਹਾ ਕਿ ਧਰਮਦਾ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ "ਦਾਨ ਜਾਂ ਦਾਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਤੋਹਫ਼ਾ"। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਅਸਪਸ਼ਟਤਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਧਰਮ ਸ਼ਬਦ ਵਿੱਚ ਧਰਮਦਾ ਜਾਂ ਧਰਮਦਿਆ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਸਪਸ਼ਟਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਅਦਾਇਗੀ ਅਸਪਸ਼ਟਤਾ ਜਾਂ

ਅਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾ ਲਈ ਅਵੈਧ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਠਾਕੁਰ ਦਾਸ ਸ਼ਿਆਮ ਸੁੰਦਰ ਬਨਾਮ ਵਧੀਕ ਸੀ. ਆਈ. ਟੀ. 7 ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ "ਇਸ ਗੱਲ ਉੱਤੇ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਪਾਰਕ ਜਾਂ ਵਪਾਰਕ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਿੱਚ, ਧਰਮਦਾ ਲਈ ਇੱਕ ਤੋਹਫ਼ਾ ਜਾਂ ਭੁਗਤਾਨ ਨੂੰ ਰਿਵਾਜ ਅਨੁਸਾਰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਦਾਨੀ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਤੋਹਫ਼ਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।" ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਗਾਹਕ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈ ਗਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇਸ ਨਤੀਜੇ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਟਰੱਸਟ ਫੰਡ ਉੱਤੇ ਟਰੱਸਟ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਲਕੀਅਤ ਅਤੇ ਟਰੱਸਟੀਆਂ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਟਰੱਸਟੀ ਵਿੱਚ ਚੈਰਿਟੀ ਉੱਤੇ ਰਕਮ ਖਰਚ ਕਰਨ ਦਾ ਵਿਵੇਕ ਜਮ੍ਹਾਂ ਦੇ ਚਰਿੱਤਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ।

17. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸੀ. ਆਈ. ਟੀ., ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ, ਕਲਕੱਤਾ ਬਨਾਮ ਟੋਲੀਗੰਜ ਕਲੱਬ ਲਿਮਟਿਡ, ਕਲਕੱਤਾ 8 ਉੱਤੇ ਵੀ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੌੜ ਦੇ ਸਮੇਂ ਕਲੱਬ ਦੇ ਘੇਰੇ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ ਫੀਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅੱਠ ਅੰਨੇ ਦੇ ਸਰਚਾਰਜ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਿਆ। ਇਸ ਸਰਚਾਰਜ ਦੀ ਆਮਦਨ ਰੈੱਡ ਕਰਾਸ ਫੰਡ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਥਾਨਕ ਚੈਰਿਟੀਜ਼ ਵਿੱਚ ਜਾਣੀ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਲਕੱਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ "ਸਰਚਾਰਜ ਦਾਖਲੇ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਬਲਕਿ ਸਥਾਨਕ ਚੈਰਿਟੀ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।" ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ" ਘੇਰੇ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ ਇੱਕ ਮੌਕਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਦੌੜ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਤੋਂ ਲਏ ਗਏ ਵਾਧੂ ਚਾਰਜ ਲਈ। ਇਸ ਨੇ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਭੁਗਤਾਨ ਅਣਇੱਛਤ ਸੀ, ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ "ਇਹ ਸਰਚਾਰਜ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ

ਨੂੰ ਅਣਇੱਛਤ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਉਸ ਦੀ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਤੋਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਘੇਰੇ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ।"

ਆਪਣੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਬਿਜਲੀ ਕਾਟਨ ਮਿੱਲਜ਼ (ਉੱਪਰ) ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਧਰਮਦਾ ਰਕਮਾਂ ਨੂੰ ਗਾਹਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਣਇੱਛਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ, ਜੇ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਰਸੀਦਾਂ ਨੂੰ ਵਪਾਰਕ ਰਸੀਦਾਂ ਦੇ ਚਰਿੱਤਰ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ।

18. ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ ਸਾਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਰਮਦਾ ਦੇ ਖਾਤੇ ਦੀਆਂ ਰਸੀਦਾਂ ਸਵੈਇੱਛੁਕ ਸਨ, ਦਾਨ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਧਰਮਦਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਭੁਗਤਾਨ ਸਵੈਇੱਛੁਕ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਨਾਲ ਰਸੀਦਾਂ ਦੇ ਅਸਲ ਚਰਿੱਤਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਪਵੇਗਾ ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਖਰੀਦਦਾਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਮਾਲ ਖਰੀਦਿਆ ਸੀ। ਮਾਲ ਦੀ ਖਰੀਦ ਇੱਕ ਮੌਕਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪੈਰਾ 15 ਅਨੁਸਾਰ ਬਿਜਲੀ ਕਪਾਹ ਮਿੱਲਾਂ (ਉੱਪਰ) ਵਿੱਚ ਗਾਹਕ ਦੁਆਰਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਧਰਮਦਾ ਲਈ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈਃ -

“15. ..... ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ "ਧਰਮਦਾ" ਰਕਮ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਗਾਹਕ ਕਰਦਾਤਿਆਂ ਤੋਂ ਮਾਲ ਖਰੀਦਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਪਰ ਉਹ "ਧਰਮਦਾ" ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਉਸ ਦੀ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਰਦਾਤਿਆਂ ਤੋਂ ਧਾਗਾ ਅਤੇ ਕਪਾਹ ਖਰੀਦਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ "ਧਰਮਦਾ" ਰਕਮ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ

ਉੱਤੇ ਕੀਮਤ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਦਾਨੀ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਉੱਤੇ ਖਰਚ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਭੁਗਤਾਨ ਹੈ। ....."

19. ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਸੀ. ਈ. ਐੱਸ. ਟੀ. ਏ. ਟੀ. ਨੇ ਪੰਚਮੁਖੀ (ਉੱਪਰ) ਉੱਤੇ ਰੀਲੇਅ ਕਰਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ। ਪੰਚਮੁਖੀ (ਉੱਪਰ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਉੱਤੇ ਚਰਚਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਬਲਕਿ ਇਸ ਲਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਮਾਲ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਟਾਟਾ ਆਇਰਨ ਐਂਡ ਸਟੀਲ (ਉੱਪਰ) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਅਤੇ ਕਰਦਾਤਿਆਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਇਸ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਉੱਤੇ ਵਿਵਾਦ ਕਰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਪੰਚਮੁਖੀ (ਉੱਪਰ) ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਤਰਜੀਹੀ ਮੁੱਲ ਹੈ। ਇਹ ਬਿੰਦੂ ਕਿ ਕੀ ਧਰਮਦਾ ਪੰਚਮੁਖੀ (ਉੱਪਰ) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ ਅਤੇ ਸਰਚਾਰਜ ਟਾਟਾ ਵਿੱਚ ਕੀਮਤ ਵਜੋਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਆਇਰਨ ਅਤੇ ਸਟੀਲ (ਸੁਪਰ) ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਸਬ-ਸਾਇਲੈਂਟੀਓ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੇ ਮੁੱਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸਨ। ਸਾਲਮੰਡ ਆਨ ਜੂਰੀਸਪ੍ਰੂਡੈਂਸ ਟਵੈਲਥ ਐਡੀਸ਼ਨ ਪੀ. 15ਐਚ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲਿਆ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ "ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਦਲੀਲ ਦੇ, ਨਿਯਮ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਵਾਲੇ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ" ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਲੇਖਕ ਇਹ ਵੀ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੂਰਵਗਾਮੀ ਉਪ-ਚੁੱਪ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਪਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਪੰਚਮੁਖੀ (ਉੱਪਰ) ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਇੱਕ ਬੰਧਨਕਾਰੀ ਮਿਸਾਲ ਵਜੋਂ ਨਾ ਮੰਨਣ ਦਾ ਇਹ ਕਾਫ਼ੀ ਕਾਰਨ ਹੈ।

ਇਸ ਲਈ, ਟਾਟਾ ਆਇਰਨ ਐਂਡ ਸਟੀਲ (ਉੱਪਰ) ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਨਜ਼ਰ ਮਾਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਮਾਮਲਾ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਗਾਹਕ ਨੇ ਸਟੀਲ ਦੀ ਕੀਮਤ ਉੱਤੇ ਸਰਚਾਰਜ ਦਾ

ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਹ ਸਰਚਾਰਜ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀਆਂ ਗਈਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਸਟੀਲ ਵਿਕਾਸ ਫੰਡ ਲਈ ਪੈਸਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਸਰਚਾਰਜ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਵਰਤਣ ਅਤੇ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੇ ਗਏ ਖਰਚੇ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

20. ਫਿਰ ਵੀ, ਸਰਚਾਰਜ ਸਟੀਲ ਦੀ ਕੀਮਤ ਲਈ ਗਾਹਕ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਸੀ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ ਤਹਿਤ ਸਰਚਾਰਜ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈਃ -

(i) "ਕਮੇਟੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਕੰਮਾਂ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਤੱਤ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ"।

ਅਤੇ

(ii) "ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਸਟੀਲ ਪਲਾਂਟਾਂ ਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਸੂਚੀਬੱਧ ਤੱਤਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਾਬਕਾ ਕੰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।"

ਇਸ ਵਾਧੇ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਲੋਹੇ ਅਤੇ ਸਟੀਲ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਦੀ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਅਤੇ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਲਈ ਆਧੁਨਿਕੀਕਰਨ, ਖੋਜ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ, ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਆਦਿ ਲਈ ਇੱਕ ਸਟੀਲ ਵਿਕਾਸ ਫੰਡ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਨਾ ਸੀ।

21. ਫੰਡ ਦੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀਆਂ ਗਈਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਗੁੱਡਜ਼ ਐਕਸਪੋਰਟ ਅਸਿਸਟੈਂਸ ਫੰਡ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਸਵਾਲ ਉੱਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਜੋੜ ਧਾਰਾ 4 (ii) ਦੇ ਅਰਥ ਦੇ

ਅੰਦਰ "ਹੋਰ ਟੈਕਸਾਂ" ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਅਰਥ ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਵੇਗਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਉੱਤੇ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਹੋਰ ਟੈਕਸਾਂ ਦੀ ਰਕਮ ਨੂੰ ਮੁੱਲ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਰਦਾਤਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਏ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੀਮਤ ਤੋਂ ਵੱਧ ਇਸ ਚਾਰਜ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਸਨ।

ਇਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਲਈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕਰੋ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਖਰਚਿਆਂ ਨੂੰ ਮਾਲ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਕੀਮਤ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਚਾਰਜ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਮਤ ਦੇ ਇੱਕ ਤੱਤ ਵਜੋਂ ਜੋੜੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਕਿਹਾ, "ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜੋ ਜੋੜਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਉਹ ਕੀਮਤ ਵਿੱਚ ਸੀ।" ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਪਹਿਲੂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਰਕਮਾਂ ਦਾ ਅੰਤਮ ਲਾਭ ਸਟੀਲ ਪਲਾਂਟਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਮਿਲਦਾ ਹੈ।

22. ਅਸੀਂ ਪਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਟਾਟਾ ਆਇਰਨ ਐਂਡ ਸਟੀਲ (ਉੱਪਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ) ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੇਸ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਉਲਟ ਹੈ। ਟਾਟਾ ਆਇਰਨ ਐਂਡ ਸਟੀਲ (ਉੱਪਰ) ਅਤੇ ਪੰਚਮੁਖੀ (ਉੱਪਰ), ਜੋ ਕਿ ਧਰਮਦਾ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਸੀ, ਉੱਤੇ ਰੱਖੀ ਗਈ ਨਿਰਭਰਤਾ ਗਲਤ ਹੈ। ਪੰਚਮੁਖੀ (ਸੁਪ੍ਰਾ) ਨੂੰ ਚੰਗਾ ਕਾਨੂੰਨ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

23. ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਮਾਲ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਕੀਮਤ ਦੇ ਨਾਲ ਧਰਮਦਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹਾ ਭੁਗਤਾਨ ਮਾਲ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਭੁਗਤਾਨ ਦਾਨ ਲਈ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਕਰੇਤਾ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਭਰੋਸੇ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਰਕਮਾਂ ਚੈਰਿਟੀ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਕਰਦਾਤਿਆਂ ਦੀ ਆਮਦਨ ਦਾ

ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਹਨ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾਲ ਦੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਮੁੱਲ ਜਾਂ ਮੁਲਾਂਕਣ ਯੋਗ ਮੁੱਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

24. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਵੱਲੋਂ ਭੇਜੇ ਗਏ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈਃ -

“ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਇਕੱਠੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਧਰਮਦਾ ਜੋ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖਰੀਦਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇੱਕ ਵਿਕਲਪਿਕ ਅਦਾਇਗੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਮਾਲ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੇ ਮੁੱਲ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ”

25. ਸੀ. ਈ. ਐੱਸ. ਟੀ. ਏ. ਟੀ. ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਪੀਲ ਦੀ ਆਗਿਆ ਹੈ।

ਦੇਵਿਕਾ ਗੁਜਰਾਲ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Tarun Mehra

Advocate